

STRATEGISCH STAPPENPLAN GEZINSAANPAK

Landelijke dag Basisvaardigheden

7 november 2019

PROGRAMMA DEELSESSIE

- Korte inleiding gezinsaanpak
- Introductie stappenplan
- Zelf aan het werk met stappenplan en quickscan
- Afsluiting

WAT IS DE GEZINSAANPAK VAN LAAGGELETTERDHEID?

De gezinsaanpak heeft als doel de cyclus van laaggeletterdheid te doorbreken en richt zich daarom primair op het ondersteunen van ouders bij het stimuleren van de taal- en geletterdheidsontwikkeling van hun (jonge) kinderen thuis.

Daarnaast kan er ook worden ingezet op het verhogen van het taal- en geletterdheidsniveau van de ouders zelf.

HET PROBLEEM VAN LAAGGELETTERDHEID

2,5 miljoen mensen (boven de 16 jaar) hebben moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Zij hebben vaak ook beperkte digitale vaardigheden.

DE CYCLUS VAN LAAGGELETTERDHEID

In de eerste 1000 dagen wordt het fundament gelegd voor de latere taalvaardigheid.

Die ontwikkeling gaat niet vanzelf, maar moet gestimuleerd worden door mensen in de omgeving van het kind.

Ouders hebben daardoor meestal de grootste invloed op de taalontwikkeling van hun kinderen.

EEN TAALRIJKE THUISOMGEVING

- ✓ Samen veel praten en zingen
- ✓ Regelmatig voorlezen
- ✓ Praten over boeken
- ✓ Het goede voorbeeld geven door als ouders zelf te lezen
- ✓ Boeken, kranten, tijdschriften in huis hebben
- ✓ Met kinderen naar de bibliotheek gaan

DE CYCLUS VAN LAAGGELETTERDHEID

50% van de laaggeletterden heeft kinderen onder de 18.

Veel laaggeletterde ouders hebben niet de vaardigheden om de taalontwikkeling van hun kinderen voldoende te stimuleren. Hierdoor blijft de taalontwikkeling van kinderen achter.

Zo'n **25% van de kinderen** begint school met een achterstand.

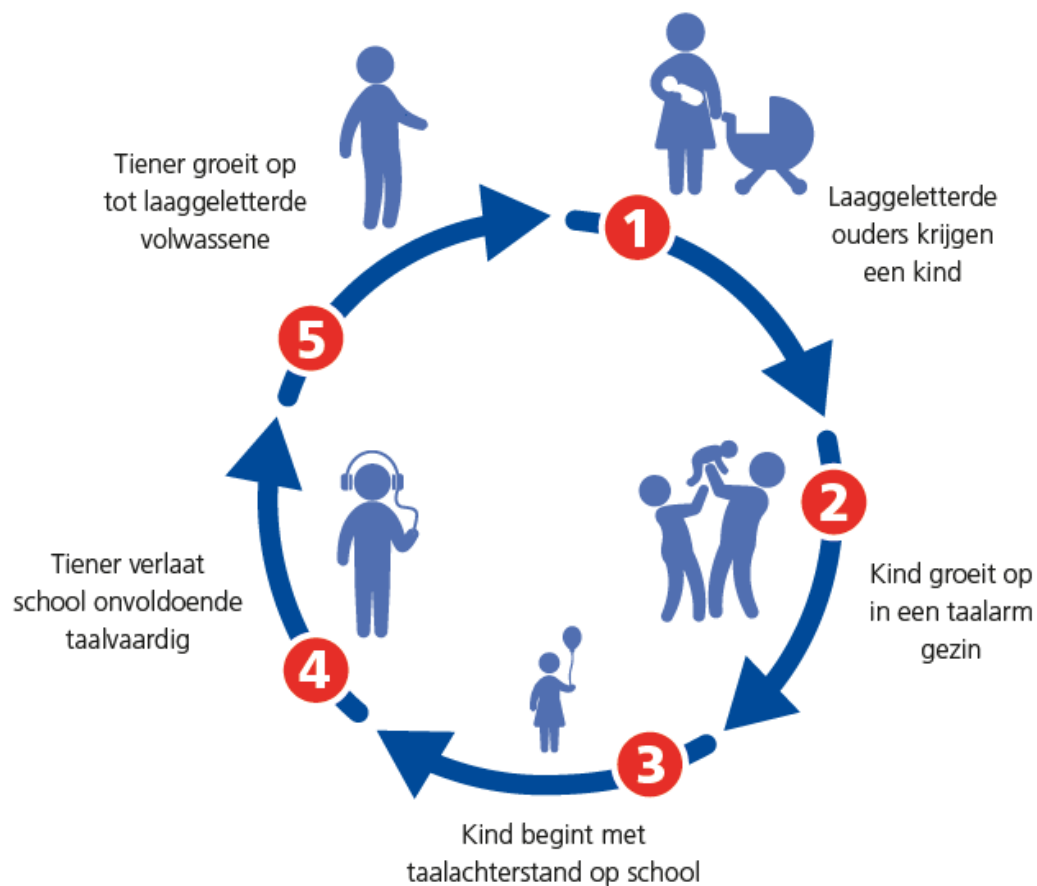
DE CYCLUS VAN LAAGGELETTERDHEID

Die taalachterstand is heel moeilijk in te lopen op school. Daardoor verlaat een grote groep tieners het onderwijs, terwijl ze nog steeds onvoldoende taalvaardig zijn.

Wanneer zij later als (jong)volwassenen zelf kinderen krijgen, is de kans groot dat ze hun eigen taalproblemen doorgeven aan hun kinderen. Net zoals zij zelf hun taalproblemen hebben 'gekregen' van hun ouders.

=> De cyclus van laaggeletterdheid.

DE CYCLUS VAN LAAGGELETTERDHEID

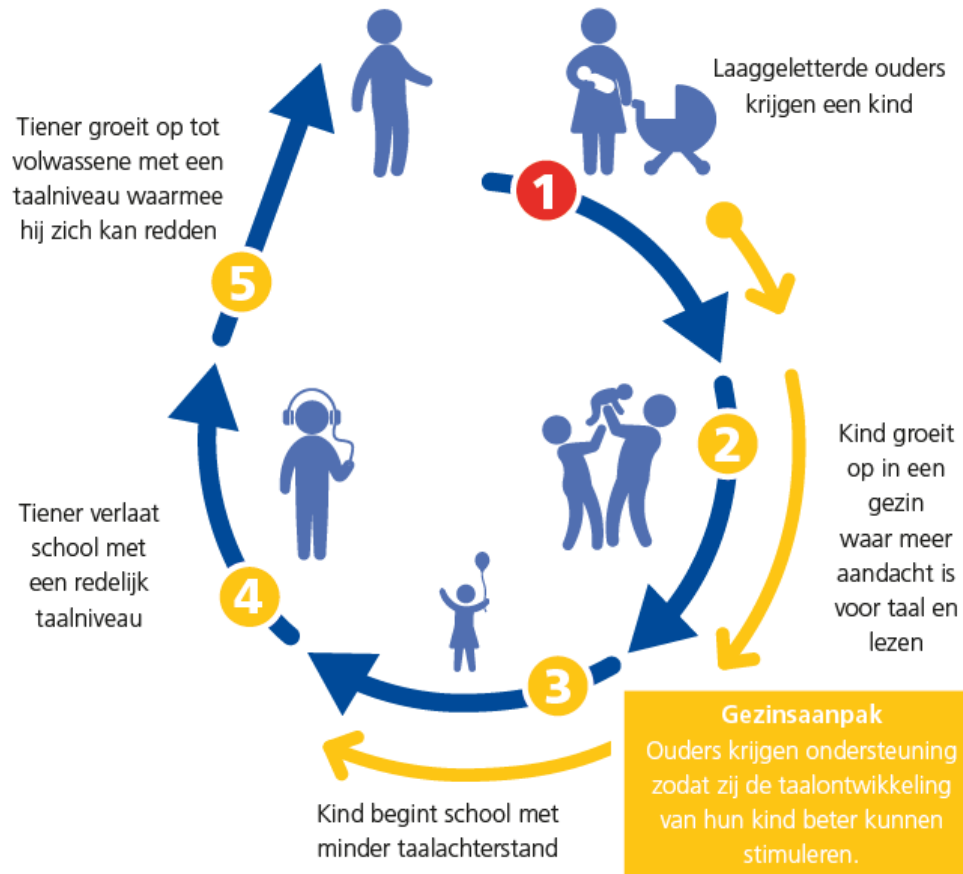


DOORBREEK DE CYCLUS VAN LAAGGELETTERDHEID

De gezinsaanpak heeft als doel de cyclus van laaggeletterdheid te doorbreken en richt zich daarom primair op het ondersteunen van ouders bij het stimuleren van de taal- en geletterdheidsontwikkeling van hun (jonge) kinderen thuis.

Daarnaast kan er ook worden ingezet op het verhogen van het taal- en geletterdheidsniveau van de ouders zelf.

DOORBREEK DE CYCLUS VAN LAAGGELETERDHEID



SUCCEFACTOREN PROGRAMMA'S

- ✓ Hou rekening met (culturele) achtergrond van ouders
- ✓ Laat het instapniveau aansluiten bij niveau van ouders
- ✓ Focus op het aanleren van één specifieke vaardigheid (niet te veel verschillende dingen willen bereiken)
- ✓ Als (leren) voorlezen mogelijk is, richt je dan vooral daar op
- ✓ Nodig ouders uit om voor te lezen in de thuistaal
- ✓ Pas activiteiten aan de behoeften van het gezin aan

VOORBEELDEN VAN PROGRAMMA'S

- BoekStartcoach
- VoorleesExpress
- Voor jou en je kind!

ROL VAN DE BIBLIOTHEEK

- ✓ Expertise en activiteiten als het gaat om boeken, lezen en voorlezen
- ✓ Collectie voor alle niveaus en leeftijden
- ✓ Expertise en activiteiten als het gaat om basisvaardigheden
- ✓ Goede banden met lokale samenwerkingspartners
- ✓ Werkt al met (bewezen effectieve) ouder-kindprogramma's

HET STRATEGISCH STAPPENPLAN

Stap 1. Bewustzijn over het belang van de gezinsaanpak

Stap 2. Visie en keuzes

Stap 3. Ontwikkelen en leren

Stap 4. Structurele interne samenwerking

Stap 5. Behoeften doelgroep in beeld

Stap 6. Activiteiten

HET STRATEGISCH STAPPENPLAN

Stap 7. Bewustzijn vergroten bij partners

Stap 8. Positionering in lokale speelveld

Stap 9. Versterk samenwerking met partners

HOE GEBRUIK JE HET STAPPENPLAN EN DE QUICKSCAN

- Startend: waar moet ik beginnen? (volgorde is belangrijk maar niet dwingend)
- Gevorderd: hoe staat het er in onze organisatie voor?
- Vergevorderd: checklist => heb ik alles voor elkaar?
- Gesprekinstrument: hebben onze medewerkers hetzelfde beeld van de organisatie of zijn er verschillen?
- Helpend om met duidelijk verhaal naar buiten te treden: helder beeld schetsen richting gemeente/stakeholders over waar je als bibliotheek staat.

AAN DE SLAG

- In groepjes van 3 of 4 verdelen.
- Individueel Stap 1 t/m 6 invullen in de quickscan.
- Kies een element waar je nog niet zover mee bent (waar je een 1 voor hebt gegeven) en overleg in je groepje hoe je hier een hoger cijfer van kunt maken.

AFSLUITING

- ✓ Uitkomst quickscan: meevallers, verrassingen, tegenvallers?
- ✓ Werken met stappenplan en quickscan